

מסורת הש"ס

א) לקמן מט: (מכונות פתח)
ב) ועי' מוס' לקמן מט:
ג) מוטות נד:
ד) ערכו כג, (א) ז"ל ונדרה
ואשרה: (ש"מ, ד) ופי'
ע"ך גלפוקרא, (א) ז"ל
כסל ראש משענר, (א) (לעיל)
לד: (א) ע"כ הוא מוס' גל'
ח) ע"ך הספ, (א) גליון,

גליון הש"ס

גנ' דקא מרחא קמי
דיתומה: עין צ"ב ד' נג
ע"צ מר"ה דטרחה:

הגהות הב"ח

א) גמ' וליפול באורדא:
ב) תוס' ד"ה לא על וכו'
לדריגן ולא ומדבר לל"ל
ומימם והתם מתקן:

לעזי רש"י

ק"ר ט. מעיל:

מוסף רש"י

משום חניא. הנהא
האנשי מן צעני הנשי
ויחי נפולס לן של
מלגנה להפסק כמותן
(מכונות פתח) שיהי עליו
לן עטיון ולא ימנעו
הנשי מלישא לאנשי
(שם זצ: ובע"ז לקמן פתח:

מוסף תוספות

א. אלמא אנטו לא
מיענש כלל. רש"י.
ב. ולכתוב על פסקיה
היה שואל ונאן פסקיה
אשבעי שכן היו גרילין
לכתוב כדאשכחן ביה
גבי ר' אשמעלי קרא
והתה. מוס' היל"ש, וכו' על
פסקו לכשיבנה ביהמ"ק
אביא קרבן שמהנה. ואיל
רב דפטר מקרבן אבל
מ"מ עונש איכא. רש"י.
ג. ומרשה איבעשה.
ד"ן. אבל מהא ר"ב כהנא
ורב אפי' שלא נכתובו
לישבע רק לפי פסוקם
פטורים שהיו פרוה
הכתוב מן האדם בשבועה
פרט לאנטו. וממנו פי'
למדר לנשבע שלא יאכל
ככו זה אכל, ונאכל
שאכל, שמתור' לכתוב
דאנטו היה, ומן האדם
שבועה גמרי' ל"י. רש"י.
ד. דבכ"ז לא בני
אשבעי משום דבעי
אנקוט חפצה בידיה איגי'
דשבועה דאלמנה שבעה
דרבנן היא. מוס' שבעות
מא. ד"ה מ"א. (ו) לענין
אפוכי שבועה דלא מצי
לאפוכי בשבועה
דאורייתא למאן דלית ל'
דמר ב"ר אשי. מוס' היל"ש.
דאי שבועה דרבנן היא
מצי למירב השבוע וטול
ואי דאורייתא לא מצי
למירב לבעול השבוע
והפטר כמו שאינו יכול
לומר השבוע וטול. מוס'
מכונות פתח. ד"ה מיימי.
א. ו' אשה לא יאסר. מוס'
היל"ש.

פסקי ר"ד

שניהם פלוגתי הנקראת
פלוגתי שאם לא יכתבו
אלא האחד הר"ל שיהיה
שמו ושמה כפי מה
שהתקין ר"ג וכוין דרובא
קרי לה מרי צריך לכתוב
כל מרי הנקראת שיהיה
ולא יכתוב שיהיה הנקראת מרי גם כן
שיכתבו שיהיה שמה
ולא מוריד שאם הוזקק בשני שמות או בשני א'
קריין לו שניהם או בשני עיירות ובמקום כתיבת הגט יודעים שהוזקק
ולא נחשב דל"ל אלף הרגל הנוסח דמטבין כגון הוא ועל הוא וכו'.

השולח פרק רביעי גיטין

גמ' משום חניא. שיהא מן האנשים צעני הנשים לינשא להם:
יהנה. יועיל להמיתו: דאשכחיה לה מקום דינר. נשמרה
צו עיסה כעזי הדינר שאם לא היה הדינר היתה נותנת עוד
עיסה בכרך: ומאי מי שנשבע באמה.
שנשבע באמה. דהא שוגגת היא
ומפני שעונש שבעה מרובה נמנעו
מלהשבעיה: אפי' לאורוי היסירא.
דבר מועט וסבורה שאין פרעון
לה ששכר טורחה נותלתו: חוץ
לצ"ד משביעין אופה. ששבעת
הדיינין (א) של תורה היא ונקיט ס"ת
צדיקה או תפילין ומשביע לה צדק
או צנינו כדאשכחן באזרחים שיש נא
ידן וגו' ואשביעין צה' (ב) (בראשית נד)

משום חניא אקילו רבנן גבה קא משמע לן:
מנועו מלהשבעיה: מ"ש אילימא משום דרב
כהנא דאמר רב כהנא ואמרי לה אמר רב
יהודה אמר רב מעשה באדם אחד בשני
בצורת שהפקיד דינר והב אצל אלמנה
והניחתו בכד של קמח ואפאתו בפת ונתתו
לעני לימים בא בעל הדינר ואמר לה הבי
לי דינרי אמרה ליה יהנה סם המות באחד
מבניה של אותה אשה אם נהניתי מדינרך
כלום אמרו לא היו ימים מועטין עד שמת
אחד מבניה וכששמעו חכמים בדבר אמרו
מה מי שנשבע באמת כך הנשבע על שקר
על אחת כמה וכמה מאי טעמא איענשה
דאישתרשי לה מקום דינר ומאי מי שנשבע
באמת כמו שנשבע באמת אי משום הא
מאי איריא אלמנה אפילו גרושה נמי אלמנה
א"ר זורא אמר שמואל לא שנו אלא אלמנה
אבל גרושה משביעין אותה אלמנה שאני
דבההיא הנאה * דקא טרחה קמי דיתמי
אתיא לאורוי היתרא אמר רב יהודה אמר
ר' ירמיה בר אבא רב ושמואל דאמרי
תרוייהו ילא שנו אלא בב"ד אבל חוץ לבית
דין משביעין אותה אינו והא רב לא מגבי
כתובה לארמלתא קשיא בסורא מתנו הכי
בנהרדעא מתנו הכי אמר רב יהודה אמר
שמואל לא שנו אלא בבית דין אבל חוץ
לב"ד משביעין אותה ורב אמר אפי' חוץ
לב"ד נמי אין משביעין אותה רב לטעמיה
דרב לא מגבי כתובה לארמלתא וליאדרה
ולגיבייה בשני דרב קילי נדרי ההיא דאתאי
לקמיה דרב הונא אמר לה מה אעביד
ליך דרב לא מגבי כתובה לארמלתא אמרה
ליה מירי הוא טעמא אלא דלמא נקיטנא
מירי מכתובתי חי ה' צבאות אם נהניתי
מכתובתי כלום אמר רב הונא מודה רב
בקופצת ההיא דאתאי לקמיה דרבה בר
רב הונא אמר לה מאי אעביד ליך דרב לא
מגבי כתובה לארמלתא ואבא מירי לא
מגבי כתובה לארמלתא אמרה ליה הב לי
מוזני אמר לה מוזני נמי לית ליך דאמר רב
יהודה אמר שמואל (א) היתובעת כתובתה
בב"ד אין לה מוזנות אמרה ליה אפכזה
לכורסיה כבי תרי עבדא לי הפכזה לכורסיה
ושמנום

ותרצוה ואפילו הכי לא אפרק מחולשא אמר ליה רב יהודה לרב ירמיה
ביראה אדרה בב"ד ואשבעה חוץ לב"ד וליתי קלא וליפול (א) באורני
דבעינא כי היכי דאעביד בה מעשה גופא אמר רבי זורא אמר שמואל לא
שנו אלא אלמנה אבל גרושה משביעין אותה וגרושה דאדרה לא והא
שלחו מתם איך פלוניתא בת פלוני קבילת גיטא מן ידא דאהא בר היריא
דמתקרי איה מרי (א) ונדרת ואסרת פירות שבעולם עליה דלא קבילת
מכתובתה אלא (א) גלופקרא אחד וספר תהלים אחד וספר איוב וממשלות בלואים

כל יחל והא"ר יוחנן שבעה שלא אישן ג' ימים מכין אותו וישן לאלתר והא דנדרי הבאי מותרים כדלמך צפרק ג' דנדרים (דף נד:)

כל יחל והא"ר יוחנן שבעה שלא אישן ג' ימים מכין אותו וישן לאלתר
משום דאסר עמנו צמה שאינו יכול לקיים כגון דלמך יאסרו כל הפירות שבעולם עלי אס לא ראייתו גמל פורח בארץ ונחש כקורת בית הבד אלף
לפי שאין דעתו לומר ממש גמל ולא ממש כקורת בית הבד אלף מה שהוא טרוף בגבו מאד ומשונה משאר נחשים קורא כקורת בית הבד וחיל
גדול מאד שראה קורא כעול מנזרים ואינו אומר כן אלף להחיות דבניו ודוקא שבעות הבאי אסור מדרבנן להחמירו משום דכמידי דה
לא ינקה אבל נדרי הבאי ואפילו לא אמר כל הפירות אלף אסר עליה חד פירא שרי צנדר ואין חילוק בין כל פירות ובין חד פירא מ"מ
הכא ל"ג כל פירות דלע"פ שזכרת לאלתר צנל יחל אס קבלה מכתובתה כיון דמשס וליץ לא מיתקרא כדלמך מכין אותו וישן לאלתר
אינה חוששת הואיל ואינה עומדת באיסור כל ימיה כדמפרש צמון וא"ס צפ' צמל דנדרים (דף פט:)

לדמך הוא גבד דלמך מיתקר
הלואה דעלמא על אי כשיבנה איתתא עד דלא תימנה הלכתא כו' ומתא רב אחא ושבעיה ואנסביה איתתא ושקריה טיגלא כדי שלא יתעבר
מן העולם מה מועיל מאי דשקריה דכי אנסביה מיד עבר כיון שאין יכול צמון לקיים וי"ל דדוקא צמנה שנודר אס אי אפשר לו לקיים
עובר לאלתר אבל התם צמנה שנודר היה יכול לקיים דלפטר לו שלא ישא אע"ג דכי אנסביה אין יכול לקיים אינו עובר לאלתר עד שיהנה:

לה. עין משפט

כא מיי פט"ו מהל'
אישות הל' טו טושיע'
א"ש"י כ"ז ע"כ כ'
כא ב' מיי פט"ו מהל'
אישות הל"א סמג'
עשין מה טושיע' שס ספיף
ע"י:
כא ג מיי פ"ח מהל'
אישות הל"א סמג'
לחין פל עשין מה טושיע'
א"ש"י כ"ז ספיף ה':

בשניהם צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
מפלו ונא כתב פלוגי וכל
שום הוכחה דאית ליה ולא
הוכיר השם השני בפירושי
הגט פסול ולא הועיל לו
זה הלשון כלום כי יכול
הבעל לעצור כאשר
פירושו ואם לא הוזקק
אלא בשם אחד אינטי'
שיודע לאחר מכאן שהי'
לו שם אחד ובגט לא כתבו
אלא בשם האחד שיעדו
ונג לא כתבו בו וכל שום
הוכחה דאית ליה כשר
כדאמר רב אשי. איכ'
נמצא שיה שגגו כותבין
וכל שום הוכחה דאית לי
לא מעלה ולא מוריד אלא
אם יודעים לו (א) שם
אחד או כתי צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
פלוגי ואם אינן יודעים לו
לא שם אחד כותבין אותו
ואין צריך לכתוב וכל שום
הוכחה דאית ליה ולא גוסי'
במתני' שם עירו ושם
עירוה (א) אלא הרגל לכתוב
גם היה ועשת הוא שלא
היתה התקנה אלא לשמו
כדמוכח

בשניהם צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
מפלו ונא כתב פלוגי וכל
שום הוכחה דאית ליה ולא
הוכיר השם השני בפירושי
הגט פסול ולא הועיל לו
זה הלשון כלום כי יכול
הבעל לעצור כאשר
פירושו ואם לא הוזקק
אלא בשם אחד אינטי'
שיודע לאחר מכאן שהי'
לו שם אחד ובגט לא כתבו
אלא בשם האחד שיעדו
ונג לא כתבו בו וכל שום
הוכחה דאית ליה כשר
כדאמר רב אשי. איכ'
נמצא שיה שגגו כותבין
וכל שום הוכחה דאית לי
לא מעלה ולא מוריד אלא
אם יודעים לו (א) שם
אחד או כתי צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
פלוגי ואם אינן יודעים לו
לא שם אחד כותבין אותו
ואין צריך לכתוב וכל שום
הוכחה דאית ליה ולא גוסי'
במתני' שם עירו ושם
עירוה (א) אלא הרגל לכתוב
גם היה ועשת הוא שלא
היתה התקנה אלא לשמו
כדמוכח

בשניהם צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
מפלו ונא כתב פלוגי וכל
שום הוכחה דאית ליה ולא
הוכיר השם השני בפירושי
הגט פסול ולא הועיל לו
זה הלשון כלום כי יכול
הבעל לעצור כאשר
פירושו ואם לא הוזקק
אלא בשם אחד אינטי'
שיודע לאחר מכאן שהי'
לו שם אחד ובגט לא כתבו
אלא בשם האחד שיעדו
ונג לא כתבו בו וכל שום
הוכחה דאית ליה כשר
כדאמר רב אשי. איכ'
נמצא שיה שגגו כותבין
וכל שום הוכחה דאית לי
לא מעלה ולא מוריד אלא
אם יודעים לו (א) שם
אחד או כתי צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
פלוגי ואם אינן יודעים לו
לא שם אחד כותבין אותו
ואין צריך לכתוב וכל שום
הוכחה דאית ליה ולא גוסי'
במתני' שם עירו ושם
עירוה (א) אלא הרגל לכתוב
גם היה ועשת הוא שלא
היתה התקנה אלא לשמו
כדמוכח

בשניהם צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
מפלו ונא כתב פלוגי וכל
שום הוכחה דאית ליה ולא
הוכיר השם השני בפירושי
הגט פסול ולא הועיל לו
זה הלשון כלום כי יכול
הבעל לעצור כאשר
פירושו ואם לא הוזקק
אלא בשם אחד אינטי'
שיודע לאחר מכאן שהי'
לו שם אחד ובגט לא כתבו
אלא בשם האחד שיעדו
ונג לא כתבו בו וכל שום
הוכחה דאית ליה כשר
כדאמר רב אשי. איכ'
נמצא שיה שגגו כותבין
וכל שום הוכחה דאית לי
לא מעלה ולא מוריד אלא
אם יודעים לו (א) שם
אחד או כתי צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
פלוגי ואם אינן יודעים לו
לא שם אחד כותבין אותו
ואין צריך לכתוב וכל שום
הוכחה דאית ליה ולא גוסי'
במתני' שם עירו ושם
עירוה (א) אלא הרגל לכתוב
גם היה ועשת הוא שלא
היתה התקנה אלא לשמו
כדמוכח

בשניהם צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
מפלו ונא כתב פלוגי וכל
שום הוכחה דאית ליה ולא
הוכיר השם השני בפירושי
הגט פסול ולא הועיל לו
זה הלשון כלום כי יכול
הבעל לעצור כאשר
פירושו ואם לא הוזקק
אלא בשם אחד אינטי'
שיודע לאחר מכאן שהי'
לו שם אחד ובגט לא כתבו
אלא בשם האחד שיעדו
ונג לא כתבו בו וכל שום
הוכחה דאית ליה כשר
כדאמר רב אשי. איכ'
נמצא שיה שגגו כותבין
וכל שום הוכחה דאית לי
לא מעלה ולא מוריד אלא
אם יודעים לו (א) שם
אחד או כתי צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
פלוגי ואם אינן יודעים לו
לא שם אחד כותבין אותו
ואין צריך לכתוב וכל שום
הוכחה דאית ליה ולא גוסי'
במתני' שם עירו ושם
עירוה (א) אלא הרגל לכתוב
גם היה ועשת הוא שלא
היתה התקנה אלא לשמו
כדמוכח

בשניהם צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
מפלו ונא כתב פלוגי וכל
שום הוכחה דאית ליה ולא
הוכיר השם השני בפירושי
הגט פסול ולא הועיל לו
זה הלשון כלום כי יכול
הבעל לעצור כאשר
פירושו ואם לא הוזקק
אלא בשם אחד אינטי'
שיודע לאחר מכאן שהי'
לו שם אחד ובגט לא כתבו
אלא בשם האחד שיעדו
ונג לא כתבו בו וכל שום
הוכחה דאית ליה כשר
כדאמר רב אשי. איכ'
נמצא שיה שגגו כותבין
וכל שום הוכחה דאית לי
לא מעלה ולא מוריד אלא
אם יודעים לו (א) שם
אחד או כתי צריך לכתוב
בפירושי פלוגי הנקרא
פלוגי ואם אינן יודעים לו
לא שם אחד כותבין אותו
ואין צריך לכתוב וכל שום
הוכחה דאית ליה ולא גוסי'
במתני' שם עירו ושם
עירוה (א) אלא הרגל לכתוב
גם היה ועשת הוא שלא
היתה התקנה אלא לשמו
כדמוכח